

ALCARRÀS

M.Teresa Salat Noguera

Com una pel·lícula merament testimonial ha pogut guanyar l'Ós d'Or a Berlín?

Era la pregunta que tothom es feia i el fet de buscar-hi una resposta lògica ha fet que quantitat d'espectadors haguem anat a veure-la, obrint inclús cinemes que feia anys que estaven tancats.

Després, tothom hi ha trobat un sentiment d'enyorança, un record que potser ens porta als besavis. El cert és que tots tenim més o menys la sensació d'haver estat units a la terra i que els valors que aquesta comporta, no han desaparegut del tot. En aquest cas era el de la *paraula donada*, sense necessitat de papers per enmig. La pel·lícula fa referència a la guerra del '36, però molts encara havíem vist l'encaix de mans amb què es venien els animals exposats en les fires de Cervera. No hi havia cap notari enmig.

També mostra una vida rural en què les criatures no necessiten joguines per passar-ho bé, juguen a guerres, però les pistoles són els punys tancats amb l'índex estès. Com les àvies tenen cura de la casa i els homes vigilen el camp, i com després de collir la fruita es necessiten els massatges amb la mà familiar experta en

aquest afer i que fa uns anys potser eren les fregues amb Termosan, perquè sinó l'endemà no es podia treballar. I això ara, en el 2022.

I allò que fa posar la pell de gallina és com abusen del seu poder els que no busquen en la terra més que els diners, sense importar deixar a la misèria una família sencera i abandonar els camps que les mans familiars havien conreat sempre. No és només coses que passen al camp, sempre els menuts han estat explotats socialment, però a casa nostra el camp ha estat sempre molt present.

Ara es presenta la Festa de Sant Magí amb els seus rucs tan ben guarnits com cada portant pot adornar. És la tradició que ens queda d'un món rural que ja no existeix en les nostres contrades. No sé quants infants podrien explicar avui què és un matxo o mula, una somera o un ase i en què es diferenciaven, sense que aquesta qüestió tingui més importància per pares, mestres o companys i, en canvi, la gent del barri s'entossudeix en fer reviure, encara que només sigui per una dia, la seva festa, mostrant els animals que havien estat la força vital del camp.

És tornant a llegir el llibre de l'amic Miquel Pont que podem entendre millor el valor i l'estima dels pagesos per aquestes bèsties i com n'estaven d'integrades en la vida camperola que ara a Cervera només ens és present per la festa de Sant Magí. Les seves imatges i les seves explicacions ens fan pensar que gairebé des de l'època dels romans, fins a l'arribada dels tractors, res havia canviat en aquests segles i que, gairebé de sobte, estem en una societat tecnològica sense cap relació amb la manera de treballar dels nostres avis.

Aquesta ha estat la gran commoció d'*Alcarràs*, perquè també a Berlín la paraula donada ha d'anar acompanyada no d'una encaixada de mans, sinó del

notari, i commou a la gent que tenen en el seu record èpoques sense ordinador ni mòbil. Aquests ruquets a nosaltres ens queden deslligats de tota aquesta vida pagesa, encara que amb cura continuen passant, només una vegada a l'any pels nostres carrers, acompanyats pel ritme d'una havanera que potser alguna vegada havia recordat les colònies d'ultramar i per un Sant Magí de carn i óssos que amb paciència va seguint la marxa que li marquen músics i portants.

Amb tot, quan algun moment vam creure que la festa es perdia, ens vam commoure pensant que ja potser un passat nostre es volia allunyar totalment dels nostres records.